

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNANSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

№ 269. — W Piątek dnia 16. Listopada 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 13. Listopada.

J. K. M. Xiężniczka Karolowa przybyła tu z Wejmaru.

Przybył tu: Generał-Major i tymczasowy dozorca 1. Inspekcyi artyleryi, Diest, z Kiestrzyna.

~~~~~

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Płocka, dnia 8. Listopada.

Po otrzymaniu wiadomości o narodzeniu Najjaśniejszego Wielkiego Xięcia, któremu nadano imię Michał, w dniu wczorajszym w kościele katedralnym odprawione zostało uroczyste nabożeństwo, dla złożenia powinych dziękczynień oraz modłów o pomyślność i powodzenie nowo-narodzonego. Na nabożeństwie znajdowały się władze rządowe. Wieczorem zaś miasto oświecono.

A u s t r y a.

Z Pesztu, dnia 20. Października.

Wczoraj przywieziono tu osławionego Kapitana Reindl, pod mocną strażą, którego dziś odprowadzono do Munkacza, dokąd za swój zamach, uczyniony przeciw życiu mło-

dszego Króla Węgier, na zoletnie więzienie skazany został.

Z Wiednia, dnia 23. Października.

Arcy-Xiążę Ferdynand, Gubernator Galicyi i Lodomeryi, rozkazał wzmocnić kordon wojskowy nad granicą Polski, celem przeszkodzenia dezercyi poddanych rossyjsko-polskich, jeśliby takowe miejsce miały.

Twierdzą z pewnością, że Arcy-Xiążę Rainer Wice-Król Lombardzko-Wenecki ma zostać Generalnym Kapitanem Królestwa Czeskiego; zaś Arcy-Xiążę Karol, 2gi syn Cesarzski, ma zostać Wice-Królem Lombardzko-Weneckim.

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 30. Października.

Ojciec Ś. wrócił dnia 20. b. m. z zamku Gandolfo do tutejszej stolicy, i został powitany wystrzałami działowymi z warowni Sgo Aniola. Przybywszy do pałacu Kwirynału, dał błogosławieństwo apostołskie licznie zgromadzonemu ludowi.

T u r c y a.

Z Konstantynopola, d. 11. Październ.

Wielki Wezyr bawi jeszcze w tutejszej stolicy, i gorliwie zajmuje się przysposobieniami do nowej kampanii przeciw Egipcyanom. Niewiadomo jeszcze, kiedy wyjedzie do armii; być może, iż jeśli Ibrahim Basza nieprzejdzie gór Tauryjskich, nowa wyprawa

zacznie się dopiero na przyszłą wiosnę, a działania lądowe w tym roku zostaną ukończone. Wszakże Ibrahim Basza, chociaż nieposunął się dalej ku północy, jednakże w stronie zachodniej zajął Amtab, Biri i Afa, i na całej granicy syryjskiej czyni nadzwyczajne przysposobienia do wstrzymania nieprzyjaciela, jeśliby chciał wtargnąć, a tymczasem przez zaciąg uzupełnia armią swoją, i stawia się w groźnej postawie. Floty obu stron unikały dotąd bitwy; flota Sultńska znajduje się ciągle między Rodus i Marmarissa, a egipska okazuje zamiar uderzenia na Cypr. Od kilku dni mówią tu o układach, które się mają rozpocząć między Portą i Memhemed Alim.

Morowe powietrze w tutejszej stolicy znacznie się zmniejszyło, i spodziewamy się, iż w przeciągu 4ch tygodni zupełnie ustanie.

B e l g i a.

Z Bruxelli, dnia 5. Listopada.

Politique leodyjski donosi, że miasto Antwerpią ogłoszono za będące w stanie oblężenia.

Lynx dzisiejszy wyraża; „Teraz 101szy raz wojna postanowiona; mówią o niej w salonach, przy dworze, na giełdzie, w dziennikach; nawet ministerjalne gazety zniewolone do wierzenia jej. Oświadczyliśmy już od samego początku, że jest nieuchronną i tęskniliśmy do niej od 2 lat jako do jedynego środka, aby sprawy nasze załatwić. Widzimy wszelako obecnie, żeśmy nierozwrotnie mieliżyczenia, gdyśmy wojny pragnęli; stałaby się była dla nas szkodliwą; w ten czas albowiem sprawa rewolucji miała jeszcze naturalnych przymierzeńców; Polacy powstałi, uzbrowili się i utworzyli potęgę prawie niepokonaną; Niemcy zdawały się tylko czekać hasła do podniesienia sztandaru wolności; we Włoszech się wszystko burzyło; Angielska reforma jedynem była zajęciem 3 Królestw; całą Europę wiadomość o rewolucji belgijskiej i francuskiej nadzieją albo obawą przejęła; narody wyglądały innej przyszłości. — Dzisiaj, kiedy wojna koniecznie musi być prowadzoną, kiedy wedle gazet angielskich i francuzkich, Belgijcykowie jedynie tylko mają wybór między hańbiącemi i zgnębnemi przyzwoleniami i wojną, całą korzyść dawniejszego położenia naszego znikła. — Włochy i Niemcy są ujarzmione; Polska zginęła, mocarstwa północy zagrażają nam; musimy im nawet zostawić wybór pobojuwiska. Jeśli Anglia nas posilkować będzie, stanie się to dla własnej jej korzyści i tylko pod tym jedynie warunkiem, aby potem sówite mogła zbierać plony zwycięstwa. Francya nigdy nam dostarczającej nieprzyszłej armii, aby nieprzyjaciela od granic naszych odeprzeć,

a dla tej armii oprócz tego przymuszeni jesteśmy wszystkie nasze bogactwa poświęcić.

Marszałek Gérard i General Hoxo przybyli onegdaj do głównej kwatery do Valenciennes.

Z dnia 6. Listopada.

Monitor tutejszy zawiera następujące uwiadomienie: „Rotmani nadbrzeżni w Ostende otrzymali rozkaz, aby okółom do Antwerpii przeznaczonym lub zamówionym odezwę angielskiego i francuzkiego Konsula względem stosunków obecnie zachodzących udzielili i okręty te do portu Ostende zaprowadzili.“

Messenger de Gand powiada: Wzięcie warowni Antwerpskiej jest istotnie pytaniem, od którego byt Ministerjum francuzkiego zależy; ale jest ono nierównie więcej jeszcze pytaniem, na którym się pryncypia Europejskie zasadzają. Rewolucya i nierząd kuszą się w tej warowni ostateczny zadać cios monarchii i porządkowi.“

Lynx zawiera pod tytułem: „Wielkie zaspokojenie dla miasta Antwerpii“ następujący artykuł. Zarzucają Monitorowi, iż niemożliwe, ile się należy; myśmyby jednak przeciwny mu zarzut czynili, jeśli się często odzywać będzie w ten sposób, jak onegdaj. Usiłuje on uspokoić obawę, słuszną obawę, która to nieszczęśliwe miasto przejęła, przeznaczone na ofiarę i, (aby użyć przenośni) mające być belką, której się Ministerjum francuzkie tonące prawie, po rozbiciu nadziei swojej, chwycić postanowiło. Coż więc czyni Monitor, aby Antwerpczyków zaspokoić? Głosi, że obawa ich wielka, ale przesadzona; nie jest więc bez przyczyny; a dla czegoż przesadzona? Ponieważ zależy od zwrotu przypadkowych okoliczności. Dobrze, zgadzamy się. Ale cóż zwrot ten przypadkowości rokuje pomyślnego? Blokada poprzedzać będzie wyprawę lądową, a ta dopiero w ten czas nastąpi, kiedy tamta wykaże się być bezskuteczną. Ale bezskuteczność blokady tej morskiej widoczna i pewna; ten zwodniczy środek, równie niekorzystny dla Francji jak dla Anglii, a szkodliwszy nierównie Belgijcykom, niż Holendrom, niepotrafi wstrząsnąć stałych postanowień Króla Wilhelma; więc dn. 15. m. b. wyprawa lądowa się rozpocznie. Azatém 10 dni za wiele dla mieszkańców Antwerpii, aby się przygotować na straszną katastrofę, która ich czeka? — „Na przypadek wyprawę lądową“, dodaje Monitor, „warownia Antwerpska stanie się podług podobieństwa do prawdy głównym celem operacji.“ — To „podług podobieństwa do prawdy“ wyborny koncept. Przecież, że warownia jest celem, to już po stokuie urzędowo wyzuano. „Ale i w tym razie atakiem tak kierować będą, że miasto, ile mo-

żności, niebędzie wciągnięte w działania wojenne.“ — „Ile możliwości“ i to dobrze; ma-
 żli i to być przypadkowością, służącą do zaspoko-
 kowania Antwerpczyków? Doskonała pociecha!
 „W każdym razie rząd poczytywać będzie za
 powinność, zawiadomić o wszystkim dość
 wcześniej mieszkańców Antwerpii.“ — Gdy-
 byśmy należeli do liczby mieszkańców tego
 miasta, to już te słowa Monitora byłyby dla
 nas zawiadomieniem. Więc, aby ogólny wy-
 prowadzić wniosek, rozumiemy, że artykuł Ga-
 zety Rządowej miasto rozproszenia obawy, na
 to się jedynie zdał, aby też utwierdzić i powię-
 kzyć a ponieważ przynależności niebezpieczeń-
 stwa Ministrowie nareszcie tak się poniżają, iż
 nam udzielają wiadomości, które dla całego
 świata niesą więcej tajemnicą, upraszamy ich,
 kiedy już raz milczenie swe przerwali, aby te
 Niby-tajemnice dokładniej rozwinęli i nam po-
 powiedzieli, czy sami tylko Francuzi w granice
 nasze wejdą, czy będziemy mieli honor, być
 uczestnikami ich zwycięstw i tryumfów, czy
 długo u nas bawić będą, kto kosztą wyprawy
 ponosić ma, czy nareszcie po wzięciu warowni,
 sprawa nasza dalej się posunie? — Co się nas
 dotyczy, którzy jeszcze powątpiewamy o
 tem, że stary Chassé tak prędko chorągiew zwie-
 nie, my upatrujemy tylko w tej śmiesznej wy-
 prawie pobłażanie ze strony Anglii ku rządowi
 Ludwika Filipa, a z naszej strony koncesyją
 upośledzającą.“

Z Antwerpii, dnia 5. Listopada.

W tutejszej gazecie czytamy: „Wczoraj
 przyszło tu dwóch zbiegów z warowni. — Ge-
 nerał Chassé zgromadziwszy oficerów swego
 sztabu głównego i załogi zapytał się ich, czyby
 na przypadek napaści Francuzów mógł się spu-
 szcząć na ich mężstwo i poświęcenie i przemo-
 wił do nich stosownie do okoliczności. Przy-
 jęto tę mowę z zapałem, jak się spodziewać
 należy.“

Wczoraj wieczorem o godz. 9. puszczo-
 no, choć ciężcy świecił, z cytadeli kilkanaście ra-
 kiet, aby okolice warowni oświecić i rozpozna-
 wać. Wczoraj pracowało jeszcze przeszło 200
 ludzi około wzmocnienia fortyfikacji.

(Najnowsze wiadomości) **Z Bruxelli, dn.
 8. Listopada.** Dzisiejsze Kuryer w dodatku
 zawiera co następuje: „Dochodzi nas przez
 Antwerpię z Holandji wiadomość, iż rząd ta-
 mecny wydał rozkaz, ażeby żaden okręt ma-
 rynarki wojennej niewypływał więcej z portów,
 ani się na morzu niepokazywał. Posłowie An-
 glii i Francji w przyszły czwartek z Hagi wy-
 jadą.“

Z Antwerpii, dnia 7. Listopada.

Przyrzeczenie, dane przez rząd nasz przed
 kilku dniami, iż zawiadomi mieszkańców mia-

sta Antwerpii o położeniu istotnem rzeczy,
 zdaje się być spełnieniem w proklamacyi nastę-
 pującej, dzisiaj tu wydanej. „Pułkownik i
 pierwszy Plackomendant pospiesza zawiadomić
 współobywateliswoich, zamieszkujących w mie-
 ście i w obrębie miasta Antwerpii, iż, ponie-
 waż się Król Holandji wzbraniał ustąpić z czę-
 ści terytoryum, obsadzonych dotąd przez woj-
 ska jego, w bardzo krótkim czasie rządu angiels-
 ki i francuzki środków się chwycą zniewalają-
 cych, aby go do tego przymusić. — Skoro dn.
 15. m. b. pierwsze przeciw handlowi holender-
 skiemu wymierzone demonstracye niewydadzą
 skutków żadnych, tedy gwałt będzie użyty.
 Ponieważ natenczas warownia jednym z gło-
 wnych będzie punktów, do którego atak przy-
 mierzonych godzić musi, rząd wszelkich w mo-
 cy jego będących chwyci się środków, aby nie-
 przyjacielowi każdy ująć pretext narażania spo-
 kojnej ludności na klęski wojny. Ponieważ
 się jednak opór, który nieprzyjaciel w wyborze
 środków pomocy mało co sumienny łącznoby
 mógł dawać, obrachować nieda, wzywają
 się więc niniejszem mieszkańcy miasta i obrę-
 bu, aby tych użyli środków ostrożności dla sie-
 bie, których w tak trudnem położeniu bezpie-
 czeństwo ich osoby i własności wymaga. —
 W Antwerpii, dnia 7. Listopada 1832.

(podp.) Buzen.

Francya.

Z Paryża, dnia 6. Listopada.

Wczoraj o godz. 3. zrana wyprowadzono szta-
 fetę do armii północnej. Utrzymują, że wie-
 dzie rozkaz, aby wojsko nasze w granice Belgii
 weszło. Jest jednak podobniejszem do prawdy,
 że ostatnie przywozi instrukcyje dla Marszałka
 Gérard, względem wykończenia potrzebnych
 dotąd przygotowań.

Dywizyon jazdy odwodowej wyruszył wczoraj
 ku granicy północnej; składa się z 4 pułków
 kirassyerów, co dotychczas stały w Beauvais,
 Compiègne, Meaux i Melun. Generał kome-
 derujący tym dywizyone Genil St. Alphonse
 uda się natychmiast z Compiègne do armii.

Anglia.

Z Londynu, dnia 2. Listopada.

W Globe czytamy: Uwiadomienia z Wan-
 dei głoszą, że Xiężniczka Berry, mimo niebe-
 zpieczeństwa bycia przytrzymaną i dostania się
 w ręce policyi, jednak ciągle w Wandei prze-
 bywa i nieodzwrotnie postanowiła niewyjechać
 z Francji, dopóki stan zawili pytania belgij-
 skiego jakiegokolwiek otwiera widoki wybuchu
 wojny powszechniej.“

OBWIESZCZENIE.

Dnia 22. Czerwca r. b. zabrali z urzędnicy
 skarbowi w domu leśnym w Modliborzycach,

powiecie Inowrocławskim 41 sztuk zapewne z Polski przemyconych wieprzy, od których nieznanymi właścicielami zbiegli.

Wieprze w mowie będące po otaxowaniu ich i obwieszczeniu terminu licytacji zostały dnia 25. Czerwca w mieście Inowrocławiu za 150 Tal. 22 sgr. 6 fen. publicznie sprzedane.

Niewiadomi właściciele świń rzeczonych, niezgłosili się dotychczas w celu udowodnienia praw swych do zebranej z aukcyi summy.

Wzywam ich zatem w moc §. 180. Tyt. 51. Cz. I. Ordynacyi Sądowej aby się w przeciągu 4ch tygodni, od dnia, w którym niniejsze obwieszczenie pierwszy raz w dzienniku inteligencyjnym umieszczone będzie, na Komorze Głównej Celnéj w Strzałkowie zgłosili; w przeciwnym bowiem razie kwota wspomniona na rzecz skarbu obrachowaną będzie.

Poznań, dnia 4. Października 1832.

Tajny Nadradzca finansowy i prowincyalny Dyrektor poborów.

Z polecenia: Brockmejer.

OBWIESZCZENIE.

Przypominamy, iż zapłata półrocznej prowizyi od listów zastawnych zaczyna się dnia 12. Grudnia, i kończy się dnia 24. Grudnia r. b. — Prowizye zapłacą się na ręce Rendantu w przytomności Kuratorów Kassy i za wspólnym tychże kwitem, w lokalu kassowym, w godzinach przez przybicie na drzwiach bliżej oznaczyć się mających.

Wyplata prowizyi trwa od 2. do 16go Stycznia 1833. Dla przyspieszenia wypłaty zechcą Interessenci kupony, wraz z specyfikacją obejmującą nazwisko dóbr, numer i ilość prowizyi, podać, tudzież kupony w terminie tym upływające osobno wyspecyfikować. — Nadmieniamy się także, iż Kassa nie jest obowiązana prowizye przez pocztę rozsłać, lecz podług §. 295. Regulaminu Ziemstwa, rzeczą jest każdego Interessenta, takowe za produkowaniem kuponów, sam lub przez kogoś odebrać. — Gdyby jednak pomimo tego, kupony, jak dawniej się działo, przez pocztę nadejść miały, i chciano mieć przesłane pieniądze, w takim razie Kassa autoryzowaną jest, na zakrycie kosztów, za każdą expedycją 2 srebrniki 6 fenygów potrącić.

Poznań, dnia 10. Listopada 1832.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

OBWIESZCZENIE.

W depozycie naszym znajdują się z pozostałości po Stanisławie Kwaśniewskim, Probo-szczu, w miesiącu Marcu 1797. r. w Wielkich Łęzcach pod Sierakowem zmarłym, ilość wy-

nosząca Tal. 369 sgr. 18 fen. 6, do której się nikt dotąd niezgłosił. Uwiadomiamy więc niniejszem wszystkich właścicieli rzeczonych ilości lub successorów ich, że gdyby w przeciągu 4ch tygodni pretensyi swych do powyższej summy rościć nie mieli, pieniądze te do powszecznej Kassy wdów urzędników wydziału sprawiedliwości oddane będą.

Międzyrzecz, dnia 3. Września 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Niewiadomym wierzycielom pozostałości w dniu 12. Lipca 1829. r. w Siekowie powiecie Kościańskim zmarłego posiadziela zastawnego Dominika Święcickiego, podajemy niniejszem do wiadomości, iż podział pozostałości rzeczonych Święcickiego pomiędzy legitymowanych successorów ma nastąpić.

Wschowa, dnia 5. Listopada 1832.

Król Pruski Sąd Ziemiański.

Dominium Goleńcin pod Poznaniem przednią masę gliny, zdadną na cegłę dla Król. Fortyfikacyi okazać może do wydzierzawienia. — Także na folwarku Sytkowa pod Poznaniem, jest gościniec i stajnia wjezdna, nad samym traktem zwirowym berlińskim, od Bożego-Narodzenia do wynajęcia.

Dnia 12. Listopada 1832. zginął piesek mały z Hotelu Berlińskiego, gatunku wyżełka angielskiego, biały z odmianami kasztanowatemi, uszy długie kosmate, równie jak i ogon z długim włosiem. Znalazca onego, ma się zgłosić do Hotelu Berlińskiego, gdzie przyzwolą odbie-rze nagrodę i podziękowanie.

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 14. Listopada 1832.

	Tal.	śgr.	ten.	do	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . . .	1	20	—	—	1	25	—
Zyto . . .	1	—	—	—	1	2	6
Jęczmień . . .	—	20	—	—	—	22	—
Owies . . .	—	15	—	—	—	16	—
Tatarka . . .	—	29	—	—	1	—	—
Groch . . .	1	—	—	—	1	2	6
Ziemiaki . . .	—	8	—	—	—	9	—
Siana cetrna à							
110 ff. . .	—	16	—	—	—	17	—
Słomy kopa à							
1200 ff. . .	3	10	—	—	3	15	—
Masła garniec	1	20	—	—	1	25	—